

Meløy kommune
Gammelveien 5
8150 Ørnes

Saksb.: Aage Steen Holm
e-post: fmnoaah@fylkesmannen.no
Tlf: 75547858
Vår ref: 2005/1781
Deres ref: 15/1463 og 15/18336
Vår dato: 12.02.2016
Deres dato:
Arkivkode: 421.3

Samordnet uttalelse med innsigelse - Kommunedelplan for framtidig RV 17 Storvika - Reppen - Meløy - Rødøy

Vi viser til oversendelse av 18.12.2015 samt telefonsamtale med Meløy kommune ved kommuneplanlegger Skoglund 09.02.2016. Forslaget til kommunedelplan fremmes på grunnlag av politisk vedtak i Meløy og Rødøy kommune om at framtidig trasé for Fv 17 skal følge alternativ 1, d.v.s. med bru over Holandsfjorden, langs sjøen foran Engabreen og Engabrevatnet og i tunnell fra Rendalsvik og over mot Breivika i Rødøy. Denne uttalelsen er stilet til Meløy kommune, jfr. høringskrivet, men vårt hørings svar vil få betydning for videre planprosess og vedtak i begge kommuner.

Fylkesmannen har i forbindelse med Forsøk om samordning av innsigelser ansvar for å samordne uttalelser og innsigelser fra regionale statsetater i Nordland i plansaker. Samordning gjelder for planer med oppstart etter 01.10.2013. Denne saken er dermed ikke underordnet samordning. Fylkesmannen har likevel samordnet uttalelsen for de hørings svar som er kommet direkte til oss.

Det foreligger uttalelse fra Statens vegvesen (dater 26.01.2016), NVE (datert 11.02.2016), samt faglig uttalelse fra Fylkesmannen. Uttalelsene ligger vedlagt dette brev. Fylkesmannen fremmer innsigelse til planforslaget.

INNSIGELSER

Fylkesmannen fremmer innsigelse til begrenset del av foreliggende forslag til kommunedelplan for Fv 17 mellom Storvika og Reppen, fordi den planlagte veitraseen vil komme i direkte konflikt med et område som er klassifisert som svært viktig for naturtypen «boreal regnskog med lauvtrær» ved Fonndal. I avslutningen av dette brevet er det skissert en mulig løsning for at grunnlaget for denne innsigelsen skal falle bort.

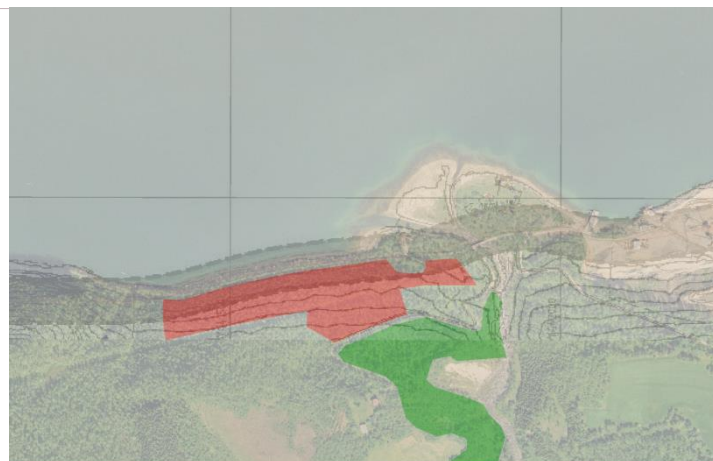
Begrunnelse:

Den planlagte veitraseen vil, slik den er vist i plankartet, beskjære nedre del av denne forekomsten. Som det går fram av beskrivelsen i naturbasen, jf. naturbase-Id [BN00088368](#), er verdien av denne lokaliteten blant annet satt ut fra den rike forekomsten av lav. Dette gjelder spesielt for granfylltav, der dette er en av de to rikeste lokalitetene som er registrert for arten i Norge. Dette er videre den ene av 2 kjente forekomster av boreal regnskog med lauvtrær i Nordland, noe som gjør det ekstra viktig at denne forekomsten bevares.

Til grunn for denne nye og høyere verdivurderingen ligger oppdaterte data basert på fagkyndig kartlegging sommeren 2013.

Etter det vi kan se er dette ikke i tråd med konklusjonen som blir trukket i delutredningen for alternativ 1, som ble gjennomført av Meløy og Rødøy kommune for å korrigere den opprinnelige konsekvensutredningen for prosjektet. Her kommenteres denne konflikten med at

*«denne skogen vil bli sterkere berørt ved videre uttak av grusressurser enn ved alternativ 1 sin veitrase», og at
«Veitraseen vil i liten grad berøre skogen»*

Dermed er heller ikke konsekvensene av forslaget blitt vurdert. Det er i denne sammenhengen spesielt grunn til å være oppmerksom på at forekomstene av lav vil kunne være følsomme for «utlufting» som følge av at ytre deler av området eller tiliggende skog fjernes.

Til grunn for innsigelsen ligger derfor en direkte konflikt med nasjonale verdier knyttet til en sjelden naturtypeforekomst med særskilt betydning for granfjelllav, som er klassifisert som trua (EN) på norsk rødliste.

Bakgrunn for planutkastet:

Til grunn for dette ligger planbeskrivelse utarbeidet av Norconsult 01.12.2015. Her blir det blant annet foretatt en gjennomgang av konsekvensutredningen som opprinnelig ble gjennomført som grunnlag for arbeidet med kommunedelplanen, levert av Asplan Viak i januar 2011, samt del-rapport for alternativ 1 som ble ferdig i januar 2012.

Fylkesmannen fremmet i 1996 innsigelse til dette alternativet i forbindelse med høring av forslag til kommunedelplan for Rv 17 mellom Storvika og Reppen.

Miljøverndepartementet har i brev av 14.12.2000 til bl.a. Meløy kommune, i forbindelse med behandlingen av kommuneplanen for Rødøy, stadfestet Fylkesmannens innsigelse.

Selv om alternativ 1 nå er ønsket av både Meløy og Rødøy kommuner, og dette også nå fremstår som det samfunnsøkonomisk minst ulønnsomme, finner Fylkesmannen likevel at det, slik planen foreligger, er en vesentlig konflikt mellom planlagt veitrase og et naturtypeområde som Fylkesmannen som statlig forvaltningsmyndighet har ansvar for å ivareta.

PLANFAGLIGE RÅD

Planfaglige råd er informasjon om de interesser og hensyn som fagorganet skal ivareta/sikre i planleggingen, og anbefalinger i forhold til løsninger. Det vil være kommunen som er nærmest til å foreta de endelige valgene.

Fylkesmannen:

Miljø

Området med Engabreen og Engabrevatnet er naturbasen klassifisert som et dalbrelandskap med gjennomgående sterkt naturpreg, jf. naturbase-ld [LAE0000750](#). På grunnlag av en vurdering av representativitet og sårbarhet har området blitt vurdert svært å ha «svært stor verdi», d.v.s høyeste verdi på en skala fra 1 til 5 i den verdivurderingen som Nordland fylkeskommune har gjennomført i samarbeid med Aurland Naturverkstad (jf. [AN-rapport 6-2014](#)). Som det går fram av rapporten er det 5 av i alt 17 kartlagte landskapsområder i Nordland som har fått denne verdien.

Landskapsverdien er et viktig grunnlag for at området også har blitt klassifisert som et svært viktig friluftsområde, jf. den regionale kartleggingen av friluftsområder som er gjennomført for Nordland. Som det går fram av beskrivelsen til området utmerker det seg ved å ha spesielle landskap og spesielle opplevelseskvaliteter (jf. naturbase-ld [FK00000694](#)).

Som Fylkesmannen tidligere har pekt på vil framføring av en slik vei, med tilhørende fyllinger og skjæringer, være i betydelig konflikt med de landskapsmessige verdiene som er knyttet til Engenbreområdet og det tilhørende landskapsrommet, og også i forhold til de kvalitetene dette gir for friluftsliv i området. Vi finner imidlertid ikke at dette lenger bør være grunnlag for innsigelse fra Fylkesmannen. Dette fordi denne traseen både er lokalpolitisk sterkt ønsket og nå også støttes av oppdaterte samfunnsøkonomiske beregningen fra Statens Vegvesen, og fordi Fylkesmannen også ser at det kan finnes potensiale for næringsutvikling og regionalt samarbeid knyttet til realiseringen av en fergefri forbindelse over Holandsfjorden.

Etter det vi kan se av [NVE-Atlas](#) er store deler av veitraseen langs sørsiden av Holandsfjorden aktsomhetsområde for snø- og steinskred. Både for å unngå dette, og samtidig fjerne grunnlaget for innsigelsen knyttet til området med boreal regnskog ved Fonndal, kan det være aktuelt å vurdere om veien kan legges i tunnel fra et tidligere tidspunkt. Alternativt må det vurderes om det er mulig å legge veien slik at det fysiske inngrepet i overkant ikke overskrider det som eksisterende vei til Rendalsvik har medført. Dette vil eventuelt kunne gjennomføres på reguleringsplannivå, jf. nedenfor.

For å gi tilfredsstillende rom for trasejusteringer på reguleringsplannivå, også ut fra landskapsmessige hensyn, bør det vurderes å legge aktuelle områder for veitraseen som hensynssone båndlagt for seinere regulering over større deler av strekningen.

Reindrift

Planområdet ligger i Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt og omfatter utmarksarealer hvor reindriften har beiterett, jf. lov om reindrift § 19. Det ligger også flytt- og svømmeleier i tilknytning til planområdet. Vi minner om at beiteretten gjelder i hele reinbeitedistriktet, uavhengig av senere tids bruk og inntegninger på reindriftskartet. Rotasjonsbruk og intensiv beiting i perioder er en vanlig driftsform i reindriften, og betyr ikke nødvendigvis at området har mindre beiteverdi enn områder som brukes mer jevnlig. Områder som er lite brukt i dag kan dessuten få økende verdi på grunn av inngrep i andre deler av beiteområdet, rovvilt, klimaendringer, m.m. Det vises for øvrig flere steder i plandokumentene til at

formannskapene i Meløy og Rødøy mener at disse områdene ikke bør anses som reinbeiteområde. Fylkesmannen vil slå fast at området er en del av reinbeiteområdet, og skal behandles deretter. I forhold til de ulike utbyggingsalternativene, kan vi på generelt grunnlag si at nye inngrep vil gi større negative konsekvenser for reindriftas bruk av et område enn justeringer av eksisterende inngrep. Flere av disse momentene blir også nevnt i notatet fra Asplan Viak AS datert 10.06.11.

- *Flyttleier*

Det er flere flyttleier i planområdet, og det er ikke lov å iverksette tiltak som hindrer bruk av flyttleiene, jf. lov om reindrift § 22. Når rettmessige interesser gir grunn til det, kan det etter søknad gis tillatelse til omlegging av flyttlei. Vedrørende midlertidig omlegging av flyttlei (i anleggsperiode), er det ikke gjort noe unntak i loven som tilsier at det ikke skal søkes tillatelse til dette. Dersom det oppnås en enighet mellom tiltakshaver og reinbeitedistriktet om tilstrekkelige avbøtende tiltak for anleggsperioden, behøves imidlertid ikke en slik søknad om midlertidig omlegging. Dersom slik enighet ikke foreligger, må det søkes til departementet også for midlertidig omlegging. Uten en avtale mellom reinbeitedistrikt og tiltakshaver, eller en godkjenning fra departementet, kan anleggsarbeidet bli stanset med bakgrunn i reindriftslovens § 22. En søknad om permanent og/eller midlertidig omlegging av flyttlei skal sendes til Landbruks- og matdepartementet via Fylkesmannen i Nordland. Etter at Fylkesmannen har vurdert søknaden, oversendes den til departementet for endelig avgjørelse.

- *Planbestemmelser*

Det er positivt at planbestemmelsene fastslår at forholdet til reindrifta skal vurderes og avklares i forbindelse med utarbeidelsen av detaljreguleringsplanen. Vi ser at det i lignende vegprosjekt er utarbeidet prosessavtaler mellom vegutbygger og berørt reinbeitedistrikt. Dette bidrar til forutsigbarhet for begge parter, og gjennom slike avtaler kan man unngå uheldig plassering av tiltak. Vi anbefaler derfor at det tas inn i planbestemmelsen at en slik prosessavtale skal være på plass før anleggsarbeidet kan startes opp.

Landbruk

Planforslaget berører først og fremst jordbruksareal på Engen og Engøyra ved Engabreen i Meløy kommune. Som det framkommer i konsekvensutredningen vil antakeligvis veiforbindelse med resten av kommunen ha større positiv verdi for drifta her enn den negative konsekvensen av jordbruksareal som blir beslaglagt av ny vei. Kommunen er like fullt pliktig til å ta hensyn til jordvern der jordbruksareal berøres av tiltak. Fylkesmannen legger til grunn nasjonale og regionale føringer som både viser til samordnet arealplanlegging og hensyn til jordvern med tilrettelegging for økt matproduksjon. Den 8. desember 2015 ble det vedtatt ny nasjonal jordvernstrategi av Stortinget. Her er målet om maksimalt årlig omdisponert areal av dyrka jord redusert fra 6000 daa til 4000 daa. Det påligger derfor kommunen et ansvar for å unngå unødvendig utbygging av jordbruksarealene.

Spesifikt ber Fylkesmannen om:

- At veitraseen legges så langt mot sjøen som mulig ved Engen gård og Engøyra, for å unngå omdisponering av dyrka jord

- At kommunen synliggjør i planbeskrivelsen før vedtak, antall daa jordbruksareal (fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite) som blir omdisponert, som følge av tiltaket

NVE:

NVE er nasjonal forvaltningsmyndighet for forebygging av skredulykker, tiltak som berører vassdrag og vassdragsrelatert fare og elektriske anlegg. Direktoratet er derfor høringspart i plansaker hvor energianlegg, vassdrag og skredutsatte områder berøres.

NVE kan ikke se å ha mottatt saken i forbindelse med varsel om planoppstart, og vi har derfor ikke uttalt oss i saken tidligere. Da dette er kommunedelplan, med krav detaljreguleringsplan(er), er flere av våre merknader innspill om hva som skal hensyntas i det videre planarbeidet.

Vassdrag

Planområdet krysser flere vassdrag. På nordsiden av Nordfjorden er det mange små bratte vassdrag, mens det på sørsiden av Holandsfjorden er flere litt større vassdrag; Engabreelva, Fonndalselva, Rendalsvikelva og Sommarsetelva.

Det må tas hensyn til vassdragsmiljø, inkludert fisk, i det videre planarbeidet. Det er også viktig at krysninger (bruer, kulverter eller stikkrenner) planlegges på en slik måte at både sikkerhet og miljø ivaretas. Kantsonen langs vassdrag er gitt særskilt beskyttelse i vannressursloven § 11, og det er naturlig at bestemmelsen ligger til grunn for planleggingen.

Det er ingen varig verna vassdrag innenfor planområdet, men ny veitrase planlegges gjennom et til dels urørt område med store natur- og friluftsverdier. Vi forutsetter derfor at inngrep gjøres så skånsomt som mulig. Ved kryssing av vassdrag bør brukonstruksjoner fortrinnsvis benyttes fremfor kulvertløsninger.

NVE ber om at midlertidige tiltak i utbyggingsfasen også skal utredes og kartfestes, for eksempel midlertidige kryssinger av vassdrag og massedeponier.

Flom- og skredfare

Som tidligere nevnt er det mange små bratte vassdrag på nordsiden av Nordfjorden (eksisterende Fv17). Selv om Statens vegvesen er kjent med utfordringene i området, vil vi likevel nevne at det i små elver/bekker med tilsynelatende lite skadepotensiale kan oppstå store skader. De senere årene har en observert at flommer i slike bekker gjerne blir større om sommeren eller høsten som følge av store nedbørsmengder, enn om våren som følge av snøsmelting. Stor vannføring og brå vannføringsøkning i disse bekkene kombineres gjerne med omfattende erosjon og massetransport. NVE ber om at dette tas hensyn til i det videre planarbeidet.

NVE Atlas viser aktsomhetskartene for skred. Disse gjelder potensiell fare for snøskred, steinsprang og jord-/flomskred. NVE kan også oversende en link til aktsomhetskart for flom. Dette kartet er ikke publisert, men kan benyttes for å avdekke områder hvor flomfaren bør vurderes nærmere. NVE forutsetter at flom- og skredfaren er tema som skal vurderes nærmere i det videre planarbeidet.

Energianlegg/kraftlinjer

Planområdet berører eksisterende kraftlinjer flere steder, både lokal-, regional- og sentralnett. Det er viktig at det tas hensyn til kraftlinjene i det videre planarbeidet, samt at netteier kontaktes.

Plankart

Plankartet viser kun selve veitraseen med en fast meterbredde, formål *Samferdselanlegg og teknisk infrastruktur, fremtidig*. Det kommer ikke frem hvor eventuelle massedeponier eller midlertidige kryssinger av vassdrag skal være. Dersom en allerede nå er kjent med hvor eventuelle massedeponier og midlertidige kryssinger skal være, mener NVE at planområdet bør utvides til å omfatte disse.

Oppsummering

Planfaglige råd:

- Dersom en allerede nå er kjent med hvor eventuelle massedeponier og midlertidige kryssinger skal være, mener NVE at planområdet bør utvides til å omfatte disse.

Kommunedelplanen viser i hovedsak overordnede føringer vedrørende blant annet trasevalg, og sier lite om konkrete løsninger. NVE forbeholder seg derfor retten til eventuelle merknader/ innsigelser i forbindelse med senere reguleringsplaner/ detaljreguleringsplaner.

NVE bistår gjerne med ytterligere informasjon eller veiledning ved behov. Det vises til NVEs arbeid med arealplanlegging <https://www.nve.no/flaum-og-skred/arealplanlegging/>.

Statens vegvesen:

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss her som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Formålet med kommunedelplanen, er i henhold til planbeskrivelsen, å legge til rette for utbygging av fergefri, kortere og kvalitets- og trafikksikkerhetsmessig bedre fylkesvei 17 på strekningen Storvika-Reppen etter alternativ 1 (brualternativet).

Det ble i 2011 utarbeidet en konsekvensutredning som anbefalte å gå videre med trasealternativ 2.1. (opprusting av dagens trasé langs Holandsfjorden med undersjøisk tunnel fra Forøya til Moen vest for Ågskardet). Dette alternativet sammenfalte ikke med den politiske oppfatningen av tiltakets konsekvenser. Det ble på grunn av dette utarbeidet en delrapport som gjennomførte en vurdering av konsekvensutredningen fra 2011. Delrapporten fra 2012 anbefaler at man går videre med alternativ 1. Med bakgrunn i bl.a. denne rapporten besluttet kommunestyret i Meløy den 11.12.2014 at det skal utarbeides en kommunedelplan for fylkesvei 17 Storvik–Reppen. I ettertid er det kommet nye stigningskrav til nye undersjøiske vegtunneler. Som følge av dette har Statens vegvesen gjort nye kostnadsberegninger (september 2014). Beregningene er datert 02.09.2014.

Med utgangspunkt i de foreliggende plandokumentene har Statens vegvesen ingen merknader til at det avsettes areal til formålet «fremtidig veg» - alternativ 1 i

kommunedelplanen. Som nevnt i forrige høring, vil en utbygging av alternativ 1 kreve at hele prosjektet må realiseres i en etappe.

VIDERE SAKSGANG

Innsigelsen medfører at kommunedelplanen ikke kan egengodkjennes slik den foreligger. I den grad veitraseen for området med innsigelse ikke fastsettes som juridisk bindende linje, men angis som hensynssone med krav om senere regulering, vil imidlertid grunnlaget for Fylkesmannens innsigelse ikke lenger være til stede.

Vi må her ta forbehold om Fylkesmannens behandling av et senere forslag til reguleringsplan. Vi forutsetter i denne sammenhengen at veien, så langt som mulig, tilpasses landskapsverdiene i området, og at dette også utredes og visualiseres på reguleringsplannivå.

Dersom kommunen velger å ikke ta innsigelsen til følge, vises det til rundskriv [H-2/14 Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven](#) for videre behandling.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

Aage Steen Holm
seniorrådgiver

Kopi til:

Rødøy kommune		8185	Vågaholmen
Statens vegvesen Region Nord	Postboks 1403	8002	Bodø
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
NVE region nord	Kongens gate 14-18	8514	NARVIK
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø

Vedlegg:

- Uttalelse fra Statens vegvesen
- Uttalelse fra NVE

Saksbehandlere hos Fylkesmannen:

- Miljø: Svein Stuen: fmnoes@fylkesmannen.no
- Reindrift: Mildrid Elvik Svoen: fmnomsv@fylkesmannen.no
- Landbruk: Aage Steen Holm: fmnoaah@fylkesmannen.no